

Lovforslag nr. L 160. Fremsat den 13. marts 2002 af integrationsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af indfødsretsloven

(Ændring af reglerne om nordiske statsborgeres erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring og begrænsning af retsvirkningerne efter indfødsretsloven af en persons flere samtidigt bestående ægteskaber)

§ 1

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 28 af 15. januar 1999, som ændret ved lov nr. 1102 af 29. december 1999, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2 A indsættes:

»§ 2 B. Et ægteskab, der er indgået af en person, som i forvejen er gift, har ingen retsvirkninger efter denne lov, så længe begge ægteskaber består.«

2. I § 10 B indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2*. Erhvervelse af dansk indfødsret efter stk. 1 er betinget af, at den, som afgiver erklæring, godtgør, at den pågældende derved mister

sit statsborgerskab i andre stater. Det er tilsvarende en betingelse for, at et barn kan omfattes af erhvervelsen af dansk indfødsret, at det godtgøres, at barnet ved erhvervelsen mister sit statsborgerskab i andre stater, medmindre den anden af barnets forældre fortsat har statsborgerskab dér og ligeledes har del i forældremyndigheden.«

3. I § 10 C indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2*. Bestemmelsen i § 10 B, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 2002.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Formålet med lovforslaget er at neutralisere virkningerne i den danske indfødsretslovgivning af en ny svensk statsborgerretslovgivning, som accepterer dobbelt statsborgerskab.

Forslaget indebærer, at der indføres krav om, at personer, som erhverver dansk indfødsret ved erklæring efter de særlige regler for nordiske statsborgere, skal godtgøre, at de derved mister deres hidtidige statsborgerskab.

Forslaget indebærer endvidere, at den pågældendes barn kun kan omfattes af erhvervelsen, hvis det godtgøres, at barnet mister sit statsborgerskab i andre stater, medmindre den anden af barnets forældre fortsat har statsborgerskab dér og ligeledes har del i forældremyndigheden.

Herved opretholdes princippet om så vidt muligt at begrænse dobbelt statsborgerskab.

Forslaget bygger på den nye nordiske aftale på statsborgerretsområdet. Aftalen er optrykt som bilag 2 til dette lovforslag. Med vedtagelsen af lovforslaget giver Folketinget sit samtykke til, at Danmark godkender aftalen.

1.2. Endvidere foreslås, at et ægteskab, der er indgået af en person, som i forvejen er gift, ikke tillægges retsvirkninger efter indfødsretsloven, så længe begge ægteskaber består.

Forslaget indebærer, at sådanne ægteskaber ikke vil kunne danne grundlag for børns automatiske erhvervelse af dansk indfødsret.

2. Erklæringsbestemmelserne for nordiske statsborgere

2.1. Gældende ret

2.1.1. Europarådskonventionen om begrænsning af dobbelt statsborgerret mv.

Danmark ratificerede i 1972 Europarådskonventionen af 6. maj 1963 om begrænsning af dobbelt stats-

borgerret og værnepligt for personer med dobbelt statsborgerret.

Efter konventionen skal statsborgere i de kontraherende stater miste deres hidtidige statsborgerret, hvis de af egen fri vilje – enten gennem naturalisation, option eller generhvervelse – opnår statsborgerret i en anden kontraherende stat. Der må ikke kunne gives tilladelse til at beholde den hidtidige statsborgerret.

Efter konventionen skal også mindreårige børn, som hverken er eller har været gift, og som ifølge loven erhverver fremmed statsborgerret ved forældrenes naturalisation, udøvelse af option eller generhvervelse, miste deres hidtidige statsborgerret.

2.1.2. Europarådskonventionen om statsborgerret

Den 6. november 1997 indgik Europarådslandene en konvention om statsborgerret. Konventionen er den første internationale tekst, der indeholder principper og regler, som berører alle aspekter af statsborgerretten.

Ved lov nr. 1018 af 23. december 1998 om ændring af lov om dansk indfødsret mv. gennemførtes de ændringer i indfødsretslovgivningen, som var nødvendige for at gennemføre Europarådskonventionen fra 1997. Udenrigsministeriet er anmodet om på Danmarks vegne at ratificere konventionen.

Konventionen accepterer medlemsstaternes forskellige syn på spørgsmålet om dobbelt statsborgerret. Konventionen anerkender således, at det er den enkelte stats frie afgørelse, hvilke konsekvenser den pågældende stat i sin nationale lovgivning drager af den omstændighed, at dens statsborgere erhverver eller er i besiddelse af statsborgerret i et andet land.

2.1.3. Den nordiske aftale om gennemførelse af visse bestemmelser om statsborgerret

Der har i mange år været et tæt samarbejde mellem de nordiske lande på statsborgerretsområdet. Samarbejdet er blandt andet kommet til udtryk gennem den nordiske aftale om gennemførelse af visse bestemmelser om statsborgerret.

Aftalen blev oprindeligt indgået mellem Danmark, Norge og Sverige. Finland og Island tilsluttede sig aftalen i henholdsvis 1969 og 1998.

Samarbejdet mellem de nordiske lande har indtil for nylig bygget på, at landenes statsborgerretslovgivninger hvilede på ensartede principper – herunder princippet om at begrænse dobbelt statsborgerskab.

2.1.4. Indfødsretslovgivningen

Den nordiske aftale forpligter blandt andet delta-gerlandene til at lette adgangen til erhvervelse af statsborgerret for statsborgere fra de øvrige nordiske lande. Aftalens bestemmelser er gennemført i indfødsretsloven ved §§ 10-10 C, hvorefter nordiske statsborgere kan erhverve dansk indfødsret ved at afgive en særlig erklæring herom over for myndighederne.

Efter § 10 B kan en nordisk statsborger erhverve dansk indfødsret ved afgivelse af erklæring. Det er en betingelse, at den pågældende har erhvervet statsborgerret i det andet nordiske land på anden måde end ved naturalisation, er fyldt 18 år og har haft fast bopæl her i riget i de sidste 7 år. Det er endvidere en betingelse, at den pågældende ikke i løbet af denne periode er idømt frihedsstraf eller foranstaltning, der kan ligestilles hermed.

Efter § 10 C kan en person, der tidligere har haft dansk indfødsret, og som herefter vedblivende har været statsborger i et andet nordisk land, generhverve indfødsretten ved erklæring.

Erhvervelse af dansk indfødsret efter reglerne i §§ 10 B og 10 C er herudover betinget af, at den pågældende ikke er udvist ved dom, og at der ikke verserer en sag mod den pågældende, hvor der af anklagemyndigheden er nedlagt påstand om udvisning.

Erklæring efter reglerne i §§ 10 B og 10 C afgives over for et statsamt, Københavns Overpræsidium, Rigsombudsmanden på Færøerne eller Rigsombudsmanden i Grønland.

Dansk indfødsret, som erhverves efter reglerne i §§ 10 B og 10 C, tilkommer efter indfødsretslovens § 5 også den pågældendes barn, medmindre det udtrykkeligt er angivet, at barnet ikke skal være omfattet af erhvervelsen af dansk indfødsret. Det er en forudsætning for barnets erhvervelse af dansk indfødsret, at den erklærende har del i foreldremyndigheden over barnet, og at barnet er ugift, under 18 år og bosat her i riget. For et adoptivbarn er det tillige en betingelse, at adoptionen har gyldighed efter dansk ret.

2.2. Forslagets baggrund og indhold

2.2.1. Den svenske rigsdag vedtog i februar 2001 en ny lov om statsborgerskab, der bryder med princippet

om at begrænse dobbelt statsborgerskab. Det betyder blandt andet, at en svensk statsborger, der erhverver fremmed statsborgerskab efter ansøgning eller udtrykkeligt samtykke, ikke som tidligere automatisk vil fortabe sit svenske statsborgerskab. Ligeledes vil et barn, der er omfattet af erhvervelsen, heller ikke miste sit svenske statsborgerskab.

Forud for lovens ikrafttræden den 1. juli 2001 op-sagde den svenske rigsdag med et års varsel Europarådskonventionen fra 1963 om begrænsning af dobbelt statsborgerskab mv. Da Danmark også har tiltrådt denne konvention, jf. nærmere pkt. 2.1.1, vil den svenske lovændring først få betydning for svenske statsborgere, der erhverver dansk indfødsret efter den 30. juni 2002.

For at imødekomme de nordiske lande, der fortsat ønsker at begrænse dobbelt statsborgerskab i det omfang, det er muligt, er den nordiske aftale blevet justeret. Forhandlinger mellem de nordiske lande førte således den 14. januar 2002 til undertegnelsen af en ny aftale på statsborgerretsområdet. Aftalen er optrykt som bilag 2 til dette lovforslag.

Der er i den nye nordiske aftale indføjet en fakultatitiv bestemmelse, som giver det enkelte aftaleland mulighed for i egen lovgivning at bestemme, at erhvervelse af statsborgerskab ved erklæring skal være betinget af, at den, som afgiver erklæring, godtgør, at den pågældende derved mister sit statsborgerskab i andre stater. Et tilsvarende krav kan ifølge aftalen stilles i forhold til ugifte børn under 18 år, som ønskes omfattet af den pågældendes erhvervelse af statsborgerskab.

Indfødsretslovens særlige erklæringsbestemmelser for nordiske statsborgere hviler på en forudsætning om, at nordiske statsborgere, der erhverver dansk indfødsret, automatisk mister deres hidtidige statsborgerskab. Denne forudsætning vil efter den nye svenske lov om statsborgerskab ikke længere være opfyldt.

Hvis reglerne ikke ændres, vil en svensk statsborger, der efter den 30. juni 2002 erhverver eller generhverver dansk indfødsret ved erklæring efter indfødsretslovens § 10 B henholdsvis § 10 C, bevare sit svenske statsborgerskab og derved få dobbelt statsborgerskab. Eventuelle andre statsborgerskaber, som den pågældende herudover måtte være i besiddelse af, vil også blive bevaret, medmindre disse automatisk fortabes ved erhvervelsen af dansk indfødsret. Det samme gælder et barn, der er omfattet af erhvervelsen.

2.2.2. På den baggrund foreslås det, at bestemmelserne i indfødsretslovens §§ 10 B og 10 C ændres, således at en nordisk statsborger kun kan erhverve dansk indfødsret ved erklæring, hvis han eller hun godtgør,

at den pågældende derved mister sit statsborgerskab i andre stater.

Det foreslås endvidere, at den pågældendes barn kun kan omfattes af erhvervelsen, hvis det godtgøres, at barnet mister sit statsborgerskab i andre stater, medmindre den anden af barnets forældre fortsat har statsborgerskab dér og ligeledes har del i forældremyndigheden.

En person, der ikke efter reglerne i det hidtidige statsborgerland automatisk fortaber sit statsborgerskab dér, må fremlægge dokumentation for, at den pågældende løses fra sit hidtidige statsborgerskab i det øjeblik, han eller hun erhverver dansk indfødsret ved erklæring.

Det betyder – med den nuværende retstilstand i Norden – at svenske statsborgere skal dokumentere, at de ved erklæringen bliver løst fra deres svenske statsborgerskab. Efter statsborgeretslovgivningerne i de andre nordiske lande fortaber statsborgere i disse lande automatisk deres statsborgerskab, hvis de frivilligt erhverver fremmed statsborgerskab. Disse personer skal således ikke dokumentere, at de løses fra deres hidtidige statsborgerskab. Det vil derfor kun være svenske statsborgere, der bliver direkte berørt af den foreslåede ændring.

Personer, der ikke kan godtgøre, at de mister deres hidtidige statsborgerskab ved erklæringen, må henvises til at søge om dansk indfødsret ved naturalisation, dvs. direkte ved lov, hvor der som betingelse for erhvervelse af dansk indfødsret som hovedregel stilles krav om løsning.

3. Samtidigt bestående ægteskaber

3.1. Gældende ret

3.1.1. Europarådskonventionen om statsborgerret

Efter Europarådskonventionen fra 1997 om statsborgerret skal det følge af lovgivningen i de kontraherende stater, at børn født af forældre, hvoraf den ene på tidspunktet for barnets fødsel er statsborger i en kontraherende stat, automatisk erhverver statsborgerret i denne stat. Dette gælder dog ikke, hvis andet følger af den kontraherende stats lovgivning vedrørende børn født i udlandet.

3.1.2. Indfødsretslovgivningen

Automatisk erhvervelse af dansk indfødsret kan i henhold til indfødsretsloven ske i følgende tilfælde: Ved fødslen, jf. lovens § 1, ved såkaldt legitimation (forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab), jf. lovens § 2, og ved adoption, jf. lovens § 2 A.

I henhold til indfødsretslovens § 1 erhverver et barn dansk indfødsret ved fødslen, hvis faderen eller moderen er dansk. Er barnets forældre ikke gift, og er kun faderen dansk, erhverver barnet kun dansk indfødsret, hvis det er født her i riget.

Efter indfødsretslovens § 2 erhverver et barn, som er født af en udenlandsk mor og en dansk far, og som ikke har erhvervet dansk indfødsret ved fødslen, dansk indfødsret ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab.

Ifølge indfødsretslovens § 2 A bliver et udenlandsk barn under 12 år, der er adopteret ved en dansk adoptionsbevilling, dansk statsborger ved adoptionen, hvis barnet adopteres af et ægtepar, hvor mindst én af ægtefællerne er dansk statsborger, eller hvis barnet adopteres af en ugift dansk statsborger.

3.1.3. Ægteskabslovgivningen

Efter ægteskabslovens § 23, jf. § 9, omstødes et ægteskab, der er indgået af en person, som i forvejen er part i et andet ægteskab, ved dom. Indtil omstødelse er sket, er et sådant bigamisk ægteskab ikke ugyldigt, men alene omstødeligt.

Et ægteskab, som er indgået i udlandet, godkendes i dansk ret, hvis de lokale form- og kompetencekrav er opfyldt. Det vurderes dog, om ægteskabet på afgørende måde strider mod dansk retsopfattelse.

Selv om et bigamisk ægteskab må anses for stridende mod dansk retsopfattelse, er det i teori og praksis antaget, at et sådant ægteskab ikke i enhver henseende bør nægtes anerkendelse i Danmark. Børn i begge (alle) ægteskaber anses således som ægtebørn.

3.2. Forslagets baggrund og indhold

3.2.1. Da andet ikke følger af indfødsretsloven, vil en persons flere samtidigt bestående ægteskaber kunne have retsvirkninger efter denne lov indtil en eventuel opløsning af et af ægteskaberne.

Reglen i indfødsretslovens § 1 indebærer, at et barn, som er født i udlandet i ægteskab mellem en dansk far og en udenlandsk mor, erhverver dansk indfødsret ved fødslen, selv om en af forældrene ved indgåelsen af ægteskabet i forvejen var gift, og begge ægteskaber består på tidspunktet for barnets fødsel.

Reglen i indfødsretslovens § 2 indebærer, at et barn, som er født i udlandet uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far, erhverver dansk indfødsret ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, selv om en af forældrene i forvejen er gift.

Regeringen finder det stødende, at dansk indfødsret kan erhverves automatisk på grundlag af en persons flere – samtidigt bestående – ægteskaber.

3.2.2. Det foreslås derfor, at der i indfødsretsloven indføjes en generel bestemmelse, således at et ægteskab, der er indgået af en person, som i forvejen er gift, ikke tillægges retsvirkninger efter loven, så længe begge ægteskaber består. I denne periode vil det således kun være det først indgåede ægteskab, der vil kunne danne grundlag for børns automatiske erhvervelse af dansk indfødsret.

Den foreslåede ændring vil medføre, at et barn, som efter lovens ikrafttræden fødes i udlandet i ægteskab mellem en dansk far og en udenlandsk mor, ikke vil få dansk indfødsret ved fødslen i henhold til indfødsretslovens § 1, hvis en af forældrene ved indgåelsen af ægteskabet i forvejen var gift, og begge ægteskaber består på tidspunktet for barnets fødsel.

Det bemærkes, at eventuelt ophør af det første ægteskab ikke vil betyde, at børn, som er født i andet ægteskab i den periode, hvor begge ægteskaber bestod, automatisk får dansk indfødsret. Derimod vil børn, som fødes i andet ægteskab efter det tidspunkt, hvor første ægteskab er ophørt, automatisk få dansk indfødsret.

Den foreslåede ændring vil endvidere medføre, at et barn, som er født i udlandet uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far, ikke erhverver dansk indfødsret i henhold til indfødsretslovens § 2 ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab, hvis en af forældrene i forvejen er gift.

Den foreslåede ændring antages kun at få teoretisk betydning i forhold til indfødsretslovens § 2 A.

Da ændringen således kun vil få praktisk betydning for børn født i udlandet, er den i overensstemmelse med Europarådskonventionen om statsborgerret, som tillader særlige regler for denne gruppe børn, jf. nærmere pkt. 3.1.1.

Det er tidspunktet for barnets fødsel eller legitimation, som skal lægges til grund ved afgørelsen af, om

et ægteskab kan danne grundlag for automatisk erhvervelse af dansk indfødsret.

De børn, som berøres af den foreslåede ændring, vil fremover være henvist til at søge om dansk indfødsret ved naturalisation, dvs. direkte ved lov. De vil således være ligestillet med børn født i udlandet uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far.

Efter de gældende retningslinier for naturalisation kan et barn, der er født uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far, naturaliseres, hvis faderen har del i forældremyndigheden.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

5. Hørte myndigheder mv.

Lovforslaget er sendt i høring hos præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, præsidenterne for Københavns Byret samt retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigspolitichefen, Advokatrådet, Foreningen af Statsamt-mænd, Statsamtsjuristforeningen, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Flygtningenævnet, Nævnet for Etnisk Ligestilling, Dansk Røde Kors, FN-forbundet, Amnesty International (Dansk Afdeling), Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Flygtningehjælp, Dokumentations- og Rådgivningcentret om Racediskrimination, Rådet for Etniske Minoriteter og De Etniske Minoriteters Landsorganisation.

Vurdering af lovforslagets konsekvenser

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Nej
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Miljømæssige konsekvenser	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for borgerne	Nej	Nej
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Den foreslåede § 2 B indebærer, at et ægteskab, der er indgået af en person, som i forvejen er gift, ikke vil kunne danne grundlag for automatisk erhvervelse af dansk indfødsret, så længe begge ægteskaber består.

Der henvises nærmere til de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.

Til nr. 2 og 3

De foreslåede bestemmelser i §§ 10 B, stk. 2, og 10 C, stk. 2, indebærer, at en nordisk statsborger kun kan erhverve dansk indfødsret ved erklæring, hvis han eller hun godtgør, at den pågældende derved mister sit statsborgerskab i andre stater.

Personer, der har flere statsborgerskaber, skal således med den foreslåede formulering godtgøre, at de mister samtlige hidtidige statsborgerskaber ved erklæringen. Fortaber en person efter reglerne i det hidtidige statsborgerland ikke automatisk sit hidtidige statsborgerskab, må den pågældende fremlægge dokumentation for, at han eller hun løses fra statsborgerskabet ved erhvervelsen af dansk indfødsret.

Der henvises nærmere til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2002.

Herved neutraliseres virkningerne af den nye svenske lov om statsborgerskab, der ellers fra denne dato vil betyde, at svenske statsborgere, der afgiver erklæring om erhvervelse af dansk indfødsret efter bestemmelserne i §§ 10 B og 10 C, får dobbelt statsborgerskab.

Den foreslåede § 2 B vil få virkning for børn, som efter den 30. juni 2002 fødes i udlandet i et ægteskab mellem en udenlandsk mor og en dansk far, hvor en af forældrene ved indgåelsen af ægteskabet i forvejen var gift, og begge ægteskaber består på tidspunktet for barnets fødsel. Disse børn vil ikke erhverve dansk indfødsret automatisk i henhold til indfødsretslovens § 1.

Den foreslåede § 2 B vil ligeledes få virkning for børn født i udlandet uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far, som efter den 30. juni 2002 indgår ægteskab, selv om en af forældrene i forvejen er gift. Disse børn vil uanset fødselstidspunktet ikke erhverve dansk indfødsret efter indfødsretslovens § 2 ved forældrenes efterfølgende indgåelse af ægteskab.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 28 af 15. januar 1999, som ændret ved lov nr. 1102 af 29. december 1999, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 2 A indsættes:

»§ 2 B. Et ægteskab, der er indgået af en person, som i forvejen er gift, har ingen retsvirkninger efter denne lov, så længe begge ægteskaber består.«

§ 10 B. ---

2. I § 10 B indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Erhvervelse af dansk indfødsret efter *stk. 1* er betinget af, at den, som afgiver erklæring, godtgør, at den pågældende derved mister sit statsborgerskab i andre stater. Det er tilsvarende en betingelse for, at et barn kan omfattes af erhvervelsen af dansk indfødsret, at det godtgøres, at barnet ved erhvervelsen mister sit statsborgerskab i andre stater, medmindre den anden af barnets forældre fortsat har statsborgerskab dér og ligeledes har del i forældremyndigheden.«

§ 10 C. ---

3. I § 10 C indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Bestemmelsen i § 10 B, *stk. 2*, finder tilsvarende anvendelse.«

Aftale mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om gennemførelse af visse bestemmelser om statsborgerret

Danmarks, Finlands, Islands, Norges og Sveriges regeringer er blevet enige om gennemførelse af bestemmelserne i § 10 i lov nr. 252 af 27. maj 1950 om dansk indfødsret, jf. lovbekendtgørelse nr. 28 af 15. januar 1999, som ændret ved lov nr. 1102 af 29. december 1999, i § 10 i finsk medborgerskapslag (nr. 401) af 28. juni 1968, som delvist ændret ved lov af 10. august 1984 (584/1984) og lov af 3. februar 1995 (155/1995), i § 9 b i lov nr. 100 af 23. december 1952 om islandsk statsborgerret, som ændret ved lov nr. 49 af 11. maj 1982, lov nr. 62 af 12. juni 1998 og lov nr. 82 af 16. juni 1998, i § 10 i lov af 8. december 1950 om norsk riksborgerret, som ændret ved lov af 20. december 1968, og i §§ 17-19 i lov af 1. marts 2001 (nr. 82) om svenskt medborgarskap.

Artikel 1

Ved anvendelse af § 3 i de danske, islandske og norske love om statsborgerret og af § 5 i den finske lov om statsborgerret ligestilles bopæl i et andet aftaleland med bopæl i den stat, hvis statsborgerret den erklærende ønsker at erhverve, dog kun i det omfang bopælstiden ligger 5 år forud for erklæringens afgivelse og forud for den erklærendes fyldte 16. år.

Artikel 2

Ved anvendelse af § 4 i de danske, islandske og norske love om statsborgerret og af § 6 i den finske lov om statsborgerret ligestilles bopæl indtil det fyldte 12. år i et andet aftaleland med bopæl i den stat, hvis statsborgerret den erklærende ønsker at erhverve.

Artikel 3

Bestemmelsen i § 8, stk. 1, i de danske, islandske og norske love om statsborgerret, i § 8 b, stk. 1, i den finske lov om statsborgerret og i § 14, stk. 1, i den svenske lov om statsborgerret finder ikke anvendelse på den, som i sammenlagt mindst 7 år har haft bopæl i et andet aftaleland.

Artikel 4

Den, der har statsborgerret i et aftaleland, kan erhverve statsborgerret i et andet aftaleland ved over for den myndighed, denne stat bestemmer, at afgive skriftlig erklæring herom, såfremt den erklærende

- 1) har erhvervet statsborgerretten i førstnævnte stat på anden måde end ved naturalisation,
- 2) er fyldt 18 år,
- 3) har haft bopæl i aftalelandet i de sidste 7 år og
- 4) ikke i løbet af denne tid er dømt til frihedsstraf eller anden foranstaltning, som efter denne stats lovgivning i denne henseende er ligestillet med frihedsstraf.

Ved anvendelse af bestemmelsen i stk. 1, nr. 1, anses også den, der har erhvervet statsborgerret derved, at en af den pågældendes forældre er blevet naturaliseret, for at have erhvervet statsborgerretten ved naturalisation.

Ved anvendelse af bestemmelsen i stk. 1, nr. 3, kan hver part fastsætte en kortere tidsfrist, dog ikke mindre end 5 år.

Artikel 5

En statsborger i et aftaleland, som tidligere har haft statsborgerret i et andet aftaleland, generhverver denne statsborgerret, når den pågældende efter at have taget bopæl i denne stat over for den myndighed, denne stat bestemmer, afgiver skriftlig erklæring herom.

Sådan erklæring kan dog kun afgives, såfremt den pågældende efter fortabelsen af den statsborgerret, som ønskes generhvervet, til stadighed har været i besiddelse af statsborgerret i et eller flere aftalelande.

Artikel 6

Erhverver en statsborger i et aftaleland i medfør af artiklerne 4 eller 5 statsborgerret i et andet aftaleland, erhverver også den pågældendes ugifte børn under 18 år samme statsborgerret under forudsætning af, at de betingelser, som er

fastsat i statsborgerretslovgivningen i den pågældende stat, er opfyldt.

Enhver part kan i den forbindelse fastsætte, at bestemmelsen i artikel 7 finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 7

Ved anvendelsen af bestemmelserne i artikel 4 og 5 kan en part bestemme, at erhvervelse af statsborgerskab efter disse bestemmelser skal være betinget af, at den, som afgiver erklæring, godtgør, at den pågældende derved mister sit statsborgerskab i andre stater.

Artikel 8

Hver part skal snarest underrette de øvrige parter om sådanne ændringer i dens statsborgerretslovgivning, som har betydning for denne aftale. Parterne skal snarest herefter i fællesskab overveje, hvorvidt sådanne ændringer skal foranledige ændringer i denne aftale.

Artikel 9

Denne aftale træder i kraft 30 dage efter den dag, da samtlige parter har givet det danske udenrigsministerium meddelelse om deres godkendelse af aftalen. Det danske udenrigsministerium underretter de øvrige parter om modtagel-

sen af disse meddelelser og om tidspunktet for aftalens ikrafttræden.

Samtidig ophæves den i København den 23. oktober 1998 undertegnede aftale mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige om gennemførelse af visse bestemmelser om statsborgerret.

Artikel 10

En part kan opsigte aftalen ved skriftlig meddelelse herom til det danske udenrigsministerium, som underretter de øvrige parter om modtagelsen af meddelelsen og om dens indhold.

En opsigelse gælder kun den part, som har afgivet den, og den får virkning seks måneder efter den dag, da det danske udenrigsministerium modtog meddelelsen om opsigelsen.

Artikel 11

Originaleksemplaret til denne aftale deponeres i det danske udenrigsministerium, der tilstiller de øvrige parter bekræftende genparter heraf.

Til bekræftelse heraf har undertegnede, befuldmægtigede repræsentanter undertegnet denne aftale.

Udfærdiget i København den 14. januar 2002 i ét eksemplar på dansk, finsk, islandsk, norsk og svensk, hvilke tekster alle har samme gyldighed.

Til lovforslag nr. L 160. Skriftlig fremsættelse (13. marts 2002)

Integrationsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af indfødsretsloven. (Ændring af reglerne om nordiske statsborgers erhvervelse af dansk indfødsret ved erklæring og begrænsning af retsvirkningerne efter indfødsretsloven af en persons flere samtidigt bestående ægteskaber).

(Lovforslag nr. L 160).

Det ene formål med lovforslaget er at neutralisere virkningerne i den danske indfødsretslovgivning af en ny svensk statsborgerretslovgivning, som accepterer dobbelt statsborgerskab.

Regeringen vil opretholde princippet om så vidt muligt at begrænse dobbelt statsborgerskab og foreslår derfor, at der i indfødsretsloven indføres krav om, at personer, som erhverver dansk indfødsret ved erklæring efter de særlige regler for nordiske statsborgere, skal godtgøre, at de derved mister deres hidtidige statsborgerskab. Det samme gælder som udgangspunkt for disse personers børn, hvis de skal omfattes af forældrenes erhvervelse af dansk indfødsret.

Forslaget bygger på den nye nordiske aftale på statsborgerretsområdet. Med vedtagelse af lovforslaget giver Folketinget sit samtykke til, at Danmark godkender aftalen.

For det andet foreslås det, at et ægteskab, der er indgået af en person, som i forvejen er gift, ikke tillægges retsvirkninger efter indfødsretsloven, så længe begge ægteskaber består.

Regeringen finder det stødende, at dansk indfødsret efter den gældende indfødsretslov kan erhverves automatisk på grundlag af en persons flere – samtidigt bestående – ægteskaber.

Forslaget indebærer, at ægteskaber, der er indgået af en person, som i forvejen er gift, ikke vil kunne danne grundlag for børns automatiske erhvervelse af dansk indfødsret, så længe begge ægteskaber består. Herved ligestilles børn, der fødes i udlandet i et bigamisk ægteskab mellem en udenlandsk mor og en dansk far, med børn født i udlandet uden for ægteskab af en udenlandsk mor og en dansk far.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.